

1 De orchisvallei

In deze natte duinvallei groeiden vroeger veel orchideeën. Door de natuur haar gang te laten gaan, ontstond hier een rieten wilgenmoeras. Een groot deel van het jaar is dit het domein van de bruine kiekendief die vlak boven de begroeiing op zoek is naar een prooi.

2 Oerblinkert

Het uitzicht vanaf deze hoge duin met rondom een weids en ongerept oerlandschap van duinen, wad en kwelders is altijd anders en altijd boeiend. Bij eb is het water van de Waddenzee vaak kilometers ver weg. Bij extra hoge vloed staat het soms tot aan de voet van de duin. Op de informatiepanelen is alles over deze bijzondere locatie te lezen.

3 Nachtegaal en scholekster

Nachtegaal en scholekster broeden in dicht struikgewas en scholeksters nestelen in geheel open gebieden. Een groter contrast is nauwelijks denkbaar, maar op 't Oerd broeden ze bijna naast elkaar. Het kenmerkende dichte vlier- en duindoornstruweel voor de wat hogere duinvoet is een ideale broedplaats voor de nachtegaal. Bij springvloed spoelt hier veel organisch materiaal aan dat na verloop van tijd verteert. Juist vlieren hebben baat bij de voedingsstoffen die dan vrijkomen. Scholeksters vinden op de kwelderrand een ideale broedplaats, vlakbij het Wad met het voedsel naast de deur.

4 Klifkust

Door de golfwerking bij hoog water brokkelt de kwelderrand geleidelijk af. Wanneer het tegelijkertijd springtij is en er een noordwesterstorm woedt, dan staat op het wandelpad meer dan een halve meter zeewater.

5 Kwelder

Met een beetje geluk kun je overdag in de kwelder een velduil zien jagen. De kwelder is het broedgebied van veel vogels, zoals de kolonies mantelmeeuw, zilvermeeuw en lepelaar. Verscholen in de hoge begroeiing broeden tientallen eidereenden. Afhankelijk van de tijd van het jaar rusten er bij hoogwater soms tienduizenden wadvogels op de kwelderrand. Voor alle vogels is rust van levensbelang. De vogelwacht van It Fryske Gea inventariseert in de broedtijd dagelijks en bewaakt de rust.

6 Zoet water

De uitbundige rietgroei geeft aan dat (ondergronds) zoet water uit de duinen afvloeit naar de lager liggende kwelder. Hier broeden jaarlijks 5 tot 7 paar bruine kiekendief. Het is moeilijk voor te stellen dat het rond 1960 nog een vrijwel onbegroeide zandplaat was. Het bakken in de verte op een hoge duin is een zeekaap (een oriëntatiepunt voor schepen) en stamt uit de tijd dat er nog geen moderne navigatie- en communicatie apparatuur was. Vroeger stonden er tientallen kappen in Nederland met elk een eigen herkenbare vorm. De paar die er nog zijn, worden met recht als cultuurhistorische monumenten in stand gehouden.

7 Stuifdijk

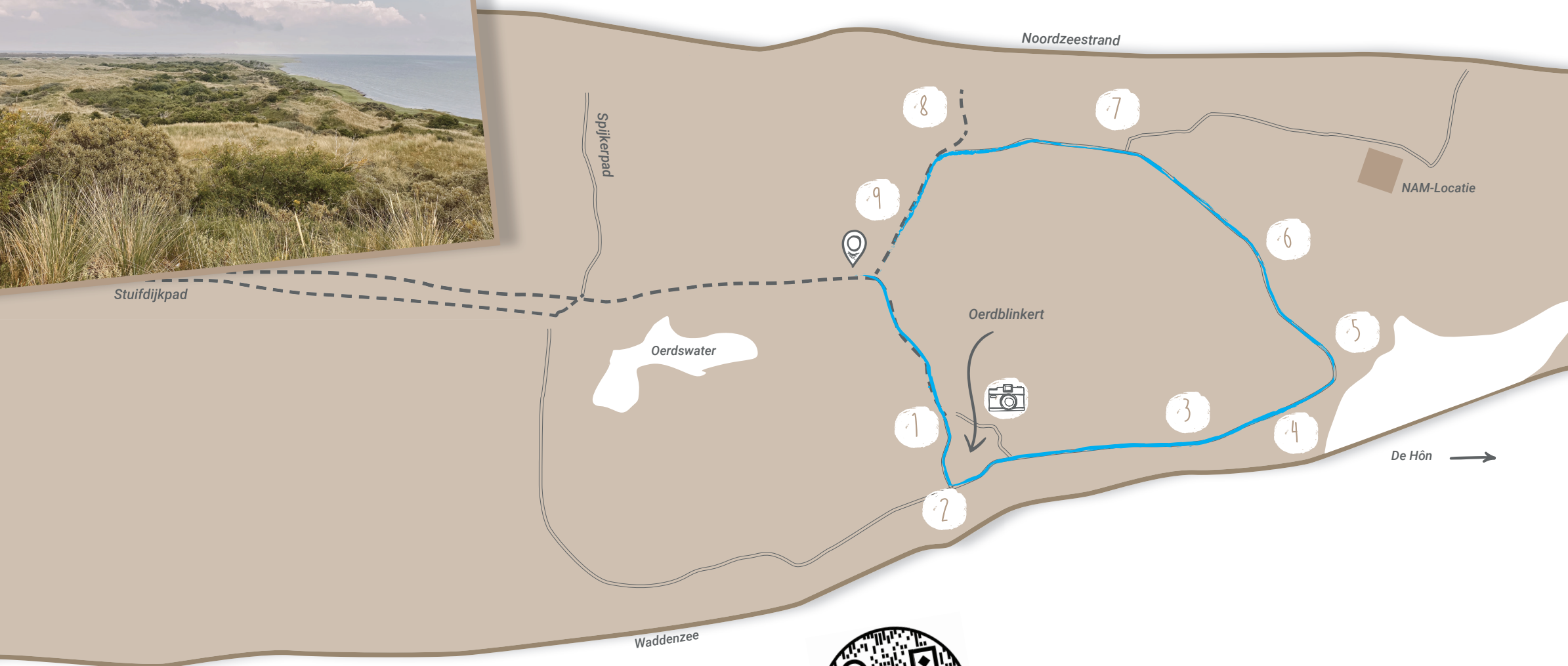
De opvallende duinenrij aan de noordkant is een stuifdijk. Door het plaatsen van riet- of takkenschermen werd het zand dat vanaf het strand naar binnen waaide opgevangen. Het lijkt meer een strak gevormde dijk van zand dan natuurlijk duin, ondanks dat er al jarenlang geen onderhoud is gepleegd. Dit gebied wordt minder vaak door de zee overstroomd en is dan ook droger. Hier broeden onder andere wulp, graspieper en roodborsttapuit. De NAM-locatie is een opvallend element in dit duingebied. Inmiddels is hier meer dan 40 miljard m³ aardgas gewonnen met een bodemdaling van meer dan 40 cm als gevolg. Hierdoor is het gebied natter.

8 Zeereep

In de zeereep hebben zand en wind vrij spel waardoor het duinlandschap er heel anders uitziet. In technische termen heet het dynamisch kustbeheer. Het zorgt voor variatie in het landschap en daarmee ook in flora en fauna.

9 Gevormd door de wind

De invloed van de zeewind is aan het hoge struweel van de ratelpopulier duidelijk te zien. Typerend is de door de wind geschoren oplopende vorm. Elke op-groeiende tak biedt net een beetje extra beschutting voor de tak erachter. Ameland kent op veel plaatsen dit soort 'waaibomen'.

Misschien dat jullie haar al wel hebt gespot: **Rixt van 't Oerd**. Midden in Buren staat het beeld van Rixt. Dit is de hoofdpersonage uit een volksverhaal dat zich afspeelt op Ameland. Nieuwsgierig? Scan de QR-code!

